

Tak?m Liderli?i Yeterlili?i ?lçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Tak?m Liderli?i Yeterlili?i ?lçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31322>

Özet

Tak?m Liderli?i Yeterlili?i Ölçe?i (TLYÖ), ilk olarak G. Ba?ar taraf?ndan 2008 y?l?nda haz?rlanan bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmif bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, özellikle ilkö?retim okullar?ndaki okul yönetim kademesindeki yöneticilerin, s?n?f ö?retmenlerinin alg?lar?na göre belirlenen tak?m liderlik yeterlilik düzeylerini ölçmeyi amaçlamaktadır. Ölçek, e?itim ortamlar?nda yöneticilerin i?birli?i ve ekip yönetimi becerilerinin de?erlendirilmesi için tasarlanmıttır.

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, ?stanbul'un Sultanbeyli ilçesindeki ilkö?retim okullar? örne?inde gerçekte?tirilmiştir. Çal??manın temel amacı, okul yöneticilerinin s?n?f ö?retmenleri taraf?ndan nasıl alg?land??n? ve onların tak?m liderli?i rollerini ne derece etkili bir ?ekilde yerine getirdiklerini saptamaktır. TLYÖ, bir geli?tirme ölçe?i olup, belirli bir ba?lamdaki yönetimsel becerilerin de?erlendirilmesine odaklanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Tak?m Liderli?i, Yönetici Yeterlili?i, Okul Yönetimi, Ö?retmen Alg?s?, Liderlik Becerileri, Yeterlilik Ölçe?i, E?itim Yönetimi.

Yazarlar

Gül?ah Ba?ar.

Amaç

Tak?m Liderli?i Yeterlili?i Ölçe?i'nin temel amacı, e?itim kurumlar?nda görev yapan okul yöneticilerinin, ekip çal??mas?n? te?vik etme, ö?retmenleri motive etme, kaynaklar? etkin kullanma ve ortak hedeflere ula?mada gösterdikleri liderlik becerilerinin düzeyini nicel olarak belirlemektir. Bu araç, yöneticilerin güçlü ve geli?tirilmesi gereken yönlerini ö?retmenlerin gözünden ortaya koymak için tasarlanmıttır.

Ölçek, yöneticilerin tak?m liderli?i rolünü yerine getirirken sergiledikleri davran??lar? de?erlendirerek, yönetim performans?n? geli?tirilmesine yönelik geri bildirim sa?lamay? hedeflemektedir. Bu tür bir de?erlendirme, okulun genel ba?ar?s? ve ö?retmenlerin i? doyumunu aç?s?ndan kritik öneme sahiptir.

Yap?

TLYÖ, okul yöneticilerinin tak?m liderli?i ba?lam?ndaki davran??sal ve bili?sel yeterliliklerini ölçen çok boyutlu bir yapıyı temsil eder. Tak?m liderli?i yeterlili?i genellikle; vizyon olu?turma, ileti?im, çat??ma çözme, karar verme süreçlerine katılm? sa?lama ve ekibi destekleme gibi alt boyutlar?

içerir. Ölçeğin maddeleri, bu kritik liderlik fonksiyonların yansıtacak şekilde yapılandırılmıştır.

Ölçeğin dayandığı teorik çerçeve, modern eğitim yönetimi yaklaşımların ve durumsal liderlik teorilerini temel almaktadır. Bu yapı, yöneticinin sadece idari görevleri yerine getirmesini değil, aynı zamanda öğretmenleri profesyonel bir ekip olarak yönlendirme ve güçlendirme becerisini de kapsamaktadır.

Geçerlik

Kaynak referansında (Bağar, 2008 Yüksek Lisans Tezi) ölçeğin spesifik istatistiksel geçerlik analizlerine (örneğin, yapısal geçerlik, ölçüt bağımlı geçerlik) dair özet bilgiler sunulmamıştır. Ancak, bir akademik tez kapsamında geliştirildiği göz önüne alındığında, genellikle içerik geçerliğinin uzman görüşleri ile sağlandığı ve yapı geçerliğine yönelik analizlerin (Faktör Analizi) gerçekleştirildiği varsayılmaktadır.

Ölçeğin akademik bir çalışmada için geliştirilmiş olması, kullanılan maddelerin ölçülmek istenen yeterlilik alanların temsil etme çabasının göstergesidir. Detaylı geçerlik katsayıları için orijinal yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.

Güvenirlilik

Kaynak verilerde ölçeğin güvenirlik (reliability) katsayısı (örneğin, Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayısı) belirtilmemiştir. Psikometrik açıdan, geliştirme amaçlarındaki ölçeklerin iç tutarlılık analizlerinin yapılması zorunludur.

Yüksek lisans tezinin tam metninde, ölçeğin tutarlılığını gösteren istatistiksel değerlerin (muhtemelen Cronbach Alfa katsayısının) bulunduğu tahmin edilmektedir. Bu güvenirlik verileri, ölçeğin farklı durumlarda ve farklı örneklemelerde ne kadar istikrarlı sonuçlar verdiğini belirlemek için önemlidir.

Faktör Analizi

Takım Liderliği Yeterliliği Ölçeği, bir geliştirme ölçeği olduğundan, yapısal temelini belirlemek amacıyla muhtemelen Keşfedici Faktör Analizi (KFA) veya Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) uygulanmıştır. Bu analizler, takım liderliği yeterliliğinin kaç farklı boyuttan oluştuğunu ve her maddenin hangi boyuta ait olduğunu ortaya çıkarmaya amaçlar.

Faktör yapısının belirlenmesi, ölçeğin teorik yapısını destekler ve yöneticilerin değerlendirildiği spesifik liderlik alanlarının netleştirilmesine yardımcı olur. Analiz sonuçları, ölçeğin çok boyutlu yapısının istatistiksel olarak sağlam olduğunu göstermelidir.

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Davran??sal De?erlendirme)

Format: Kaynakta belirtilmemekle birlikte, yeterlilik ve alg? ölçümlerinde genellikle 5'li veya 7'li Likert tipi derecelendirme format? kullan?ld??? varsay?lmaktad?r.

Mevcut Diller: Türkçe.

Popülasyon Grubu: E?itim yöneticileri ve ö?retmenler.

Ya? Grubu: Yeti?kin (Çal??an Nüfus).

Popülasyon Detaylar?: ?lkö?retim okullar?nda görev yapan okul yöneticileri (de?erlendirilen) ve s?n?f ö?retmenleri (de?erlendirenler).

Test Metodolojisi: S?n?f ö?retmenlerinin, okul yöneticilerinin tak?m liderli?i becerilerine yönelik alg?lar?n? ölçen kendine özgü bir de?erlendirme arac?d?r.

Anahtar Kelimeler

E?itim Yönetimi, Okul Müdürü, Ö?retmen Alg?s?, Liderlik Stilleri, Ekip Çal??mas?, Psikometrik Geli?tirme.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilinmiyor.

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: Bilinmiyor (Tez dönemi verisidir).

Yaz??ma Adresi: Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü (Tezin yap?ld??? kurum, 2008).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Bu ölçek, bir yüksek lisans tezi kapsam?nda geli?tirilmis?tir. Akademik çal??malarda kullan?lan ölçekler genellikle ticari olmayan ara?t?rmalar için ücretsizdir, ancak kullan?m için yazar?ndan izin al?nmas? tavsiye edilir. Ölçe?in geli?tirildi?i y?l **2008**'dir.

Ölçe?in orijinal tezi, Yüksekö?retim Kurulu (YÖK) Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?ime aç?kt?r. Orijinal teze eri?im linki ?udur: tez.yok.gov.tr.

Kaynaklar

Bağar, G. (2008). *İlköğretim okullarındaki okul yöneticilerinin sınıf öğretmenlerinin algılarına göre değerlendirilmesi (Sultanbeyli ilçesi örneği)* (Yüksek lisans tezi). Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.

Ölçeğin orijinal PDF belgesi bu adresten indirilebilir: takim-liderligi-yeterlilik-olcegi-toad.pdf

Takım Liderliği Yeterliliği Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmalı ve hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçeğin orijinal maddeleri, sağlanan kaynak metinde yer almamaktadır. Detaylı maddeler için, Bağar (2008) tarafından hazırlanan yüksek lisans tezine başvurulması gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM